

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๐๘๘/๑๐๘๘

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเทพฯ กรุงเทพฯ ๑๐๑๐

๕ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางแผนระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กยน.)
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางแผนระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กยน.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาปรับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ แผนปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัยระยะเร่งด่วน และร่างแผนปฏิบัติการบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำแบบบูรณาการและยั่งยืน (กรณีลุ่มน้ำเจ้าพระยา) นั้น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ศศช.) และสำนักงานคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางแผนระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ส.กยน.) ขอเสนอผลการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางแผนระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กยน.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ ดังกล่าว มาเพื่อคonsider ของรัฐมนตรีพิจารณา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยยุทธศาสตร์เพื่อวางแผนระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางแผนระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กยน.) มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนแม่บทและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการแก้ปัญหาและวางแผนระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไทย และกำหนดกรอบการลงทุนด้านการบริหารทรัพยากรน้ำของประเทศไทย เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. สาระสำคัญ

๒.๑ ร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

๒.๑.๑ สภาพพื้นที่

พื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ประกอบด้วย ลุ่มน้ำปิง วัง ยอม น่าน เจ้าพระยา ลพบุรี ป่าสัก และท่าจีน พื้นที่ทั้งหมด ๑๕๗,๔๒๕ ตร.กม. มีประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ ๒๕ ล้านคน มีปริมาณฝนเฉลี่ย ๑,๓๐๐ มิลลิเมตรต่อปี และมีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย ๓๓,๑๓๒ ล้าน ลบ.ม.ต่อปี มีแม่น้ำสำคัญ คือ แม่น้ำปิง วัง ยอม น่าน แม่กลอง ป่าสัก ลพบุรี ท่าจีน พื้นที่ตอนเหนือมีขีดความสามารถเก็บกักรวม ๒๕,๗๗๓ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ตอนกลางมีความสามารถกักเก็บรวม ๒,๑๒๕ ล้าน ลบ.ม. ซึ่งแม่น้ำเจ้าพระยา ตอนล่างมีขีดความสามารถในการรองรับน้ำในลำน้ำได้ประมาณ ๓,๕๐๐ ลบ.ม.ต่อวินาที โดยไม่เอ่อล้นท่ามพื้นที่ บริเวณริมแม่น้ำ

การบริหารจัดการน้ำที่ผ่านมา มีจุดอ่อนและอุปสรรค ประกอบด้วย

(๑) พื้นที่ต้นน้ำมีสภาพเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ เนื่องจากการบุกรุก (๒) การบริหารจัดการน้ำในภาพรวมไม่เป็นเอกภาพและไม่มีองค์กรที่มีอำนาจในการจัดการทรัพยากรน้ำในภาพรวมได้อย่างเบ็ดเสร็จ (Single

Command Authority) (๓) ขาดแผนหลัก (Master Plan) ในกระบวนการจัดการน้ำในระยะยาว ทำให้การบริหารจัดการทรัพยากร่น้ำขาดทิศทางที่ชัดเจนและขาดความต่อเนื่อง ส่งผลให้ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณที่ต่อเนื่อง (๔) ฐานข้อมูลยังไม่เป็นระบบ และไม่ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (๕) กว้างมาก ด้านทรัพยากร่น้ำไม่ทันสมัยและขาดเอกสารในการสนับสนุนการจัดการทรัพยากร่น้ำในภาพรวม

๒.๑.๒ แผนงานและแนวทางการดำเนินงาน

การดำเนินงานเพื่อแก้ไขและบรรเทาความเสียหายอันเนื่องมาจากการปัญหาอุทกภัย แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากร่น้ำ ได้กำหนดแผนงานที่สำคัญไว้ ๘ แผนงาน ดังนี้

(๑) แผนงานพื้นฟูและอนุรักษ์ป่าและระบบนิเวศ เพื่อพื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ซึ่งเป็นแหล่งสำคัญในการดูดซับและชะลอน้ำ รวมทั้ง เพื่อพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำเพิ่มเติมตามศักยภาพของพื้นที่ และเพื่อพัฒนาแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับสภาพภูมิลังค์คม ประกอบด้วยแนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป ดังนี้

(๑) พื้นฟู อนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม
(๒) จัดทำโครงการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยใช้หญ้าแฝก และฝายชะลอน้ำ เพื่อป้องกันการชะล้าง พังทลายดิน

(๓) สร้างเสริมให้มีการปลูกป่าเศรษฐกิจ และจัดทำป่าชุมชน เพื่อรักษาสมดุลในพื้นที่กลางน้ำ

(๔) อนุรักษ์และพื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลน เพื่อป้องกันการกัดเซาะตามชายฝั่งและรักษาระบบนิเวศ

(๕) ปรับปรุงการใช้น้ำและการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยการกำหนดกฎระเบียบรองรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้น้ำและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

(๖) เพิ่มศักยภาพการกักเก็บน้ำ โดยการก่อสร้างแหล่งเก็บกักน้ำทั้งขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการน้ำทั้งอุทกภัยและภัยแล้ง

(๗) ยกร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ พรบ.ป่าชุมชน และให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เช่น พรบ.ป่าไม้ และเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน

(๙) แผนงานบริหารจัดการเชื่อมเก็บน้ำหลัก และการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำของประเทศไทยและในเขื่อนสำคัญให้มีประสิทธิภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันและบรรเทาภัยธรรมชาติที่จะเกิดขึ้นในแต่ละปี โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ สรุปได้ ดังนี้

(๑) พัฒนาแผนการบริหารน้ำในเขื่อนสำคัญในลุ่มน้ำสำคัญ ด้วยการปรับปรุงเกณฑ์กำหนดระดับน้ำควบคุม (Rule Curve) ให้สะท้อนดุลในกระบวนการบริหารน้ำ ระหว่างการเกษตร การบริโภค อุตสาหกรรม การป้องกันน้ำท่วม การรักษาระบบนิเวศทางน้ำ

(๒) จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำในกรณีต่าง ๆ (Scenario) เพื่อให้มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการบูรณาการในเชิงหน่วยงานและเชิงพื้นที่ของทุกลุ่มน้ำที่มีโครงข่ายเชื่อมโยงกัน

(๓) นำเสนอข้อมูลน้ำและที่เกี่ยวข้องสู่สาธารณะต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้และความตระหนักรในการเตรียมการป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกวัยได้อย่างทันสถานการณ์

(๔) แผนงานพื้นฟูและปรับปรุงประสิทธิภาพสิ่งก่อสร้างเดิมหรือตามแผนที่วางไว้ เพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกวัย โดยการซ่อมแซม ปรับปรุง เตรียมความพร้อม อาคาร สิ่งก่อสร้างและอุปกรณ์ที่มีอยู่ให้สามารถใช้การได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

(๕) ปรับปรุงคันกันน้ำ อาคารบังคับน้ำ ระบบระบายน้ำ ให้มีประสิทธิภาพในพื้นที่ทั่วไป โดยปรับปรุง ซ่อมแซม และก่อสร้างอาคารบังคับน้ำเดิม รวมทั้งระบบระบายน้ำหรือก่อสร้างใหม่เพื่อเสริมประสิทธิภาพของโครงข่ายระบบระบายน้ำ

(๖) ปรับปรุงทางระบายน้ำ ชุดคลอง จัดสิ่งกีดขวาง ในคุคคลอง และทางระบายน้ำ โดยการพื้นฟูและพัฒนาแม่น้ำ คุคคลอง พื้นที่แก้มลิงธรรมชาติ และขัดสิ่งกีดขวางในคุคคลอง และทางระบายน้ำ ทั้งที่เป็นวัชพืชและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการไหลของน้ำ

(๗) เพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำและบริหารจัดการน้ำ หลักในพื้นที่เฉพาะที่มีแผนการดำเนินการหรือมีระบบบริหารจัดการน้ำเดิมอยู่แล้ว ได้แก่ พื้นที่ Flood plain ตอนเหนือ ของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พื้นที่ฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา รวมถึง พื้นที่กรุงเทพมหานคร และท้ายน้ำของกรุงเทพมหานคร

(๘) เสริมคันกันน้ำและการดำเนินการตามแนวพระราชดำริ ให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันน้ำท่วมได้ดียิ่งขึ้น ทั้งในเขตพื้นที่ฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกของ กรุงเทพมหานคร

(๙) ปรับปรุงกฎหมายที่มีอยู่เดิมให้เหมาะสมกับปัจจุบัน เช่น พรบ.ชลประทานราชภารก์ พรบ.ชลประทานหลวง พรบ.คุคคลอง เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลทางน้ำต่างๆ สามารถบริหารจัดการได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ

(๑๐) แผนงานพัฒนาคลังข้อมูล ระบบพยากรณ์ และเตือนภัย เพื่อให้มีข้อมูลที่จำเป็นในการบริหารจัดการน้ำ และมีแบบจำลองเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงมีองค์กรในการเตือนภัยที่มีเอกภาพ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

(๑๑) จัดตั้งศูนย์คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ เพื่อเป็นคลังข้อมูล กลางของประเทศไทยในเรื่องน้ำและส่วนที่เกี่ยวข้อง และมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความเป็นเอกภาพของระบบข้อมูลน้ำ และสร้างความเชื่อถือในการนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ และการวางแผนต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

(๑๒) สร้างแบบจำลองการพยากรณ์และระบบเตือนภัย โดยนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงมาใช้เพื่อประกอบการจัดทำแบบจำลอง รวมทั้งการปรับปรุงเทคนิคในการพยากรณ์เรื่องน้ำ

(๑๓) ปรับปรุงระบบการเตือนภัยของประเทศไทย เพื่อพัฒนา องค์กรและระบบที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการเตือนภัยให้แก่ประชาชนและหน่วยราชการ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ทั้งด้านภัยน้ำท่วม และภัยแล้ง ให้สามารถดำเนินการได้อย่างทันท่อเหตุการณ์ และสอดคล้องกับข้อเท็จจริง ด้วยการปรับปรุงและเพิ่มสถานีโทรมาตรเตือนภัยในลำน้ำสำคัญ การใช้โทรศัพท์

วงจรปิด (CCTV) ระบบเปิดปิดประตูอัตโนมัติ (Auto Gates) ควบคุมโดยห้องควบคุมรวม (Control Room) ให้ถูกต้องแม่นยำ และจัดองค์กรและพัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัย เป็นต้น

(๕) แผนงานเพชญเหตุเฉพาะพื้นที่ เพื่อให้มีความสามารถในการเตรียมพร้อมป้องกันบรรเทาปัญหาอุทกภัย โดยพัฒนาระบบป้องกัน บรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ที่มีความสำคัญ โดยมีแนวทางสำคัญ เช่น

(๑) พัฒนาระบบป้องกันบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ที่มีความสำคัญ เช่น แหล่งชุมชน นิคมอุตสาหกรรม แหล่งมรดกวัฒนธรรม มีความสามารถในการเตรียมพร้อมป้องกัน บรรเทาปัญหาอุทกภัย

(๒) ให้มีระบบสร้างคลังเครื่องมือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ให้เพียงพอ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่จำเป็นได้ทันต่อเหตุการณ์

(๓) จัดเตรียมแผนความ calam เมื่อเกิดอุทกภัย เพื่อให้ประชาชนสามารถมีทางเลือกในการเดินทางได้เหมาะสมกับสถานการณ์

(๔) แก้ไขปัญหาน้ำเน่าเสียจากน้ำท่วมขัง เพื่อลดความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน

(๕) จัดทำแผนช่วยเหลือพื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบ และพื้นที่ได้รับผลกระทบทั้งในระหว่างเกิดเหตุและหลังเกิดเหตุ ตลอดจนและฝึกอบรมและซักซ้อมภาคสนาม

(๖) แผนงานการกำหนดพื้นที่รับน้ำอง และมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการใช้พื้นที่เพื่อการรับน้ำ เพื่อบรรเทาผลกระทบที่เกิดจากอุทกภัย และเพื่อสนับสนุนแผนการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ราบลุ่มน้ำเจ้าพระยา กรุงเทพและปริมณฑล รวมถึงการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่รับน้ำองได้อย่างเหมาะสมเป็นระบบ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

(๗) กำหนดพื้นที่รับน้ำองในเขตเจ้าพระยาตอนบนและเจ้าพระยาตอนล่าง ตั้งแต่เขื่อนหลัก ในพื้นที่ภาคเหนือ ตลอดจนสองฝั่งของลุ่มน้ำเจ้าพระยาที่สามารถใช้เป็นพื้นที่รับน้ำองได้

(๘) พื้นฟูและพัฒนาพื้นที่รับน้ำองเพื่อใช้เป็นพื้นที่แก้เมือง ธรรมชาติและชลน้ำหลักในภาวะวิกฤต ได้แก่ บริเวณบึงบอะระเพ็ด บึงสีไฟ และพัฒนาเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำตามธรรมชาติซึ่งเกิดน้ำท่วมซ้ำซากเป็นประจำทุกปีให้เป็นพื้นที่รับน้ำ เช่น ทุ่งท่ารุ่ง ทุ่งเชียงราก และทุ่งบางกลุ่ม เป็นต้น

(๙) จัดทำแผนการผันน้ำลงสู่พื้นที่รับน้ำอง โดยการปรับระบบการเพาะปลูกพืช/การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยยึดหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีระยะเวลาที่สอดคล้องกับการทิ้งน้ำ ร่วมกับการเสริมสร้างความเข้าใจและการยอมรับของประชาชนในพื้นที่ พร้อมกับการตั้งงบประมาณสนับสนุนเพื่อจ่ายชดเชยความเสียหายอย่างเหมาะสม

(๑๐) กำหนดมาตรการชดเชยความเสียหายเป็นกรณีพิเศษสำหรับพื้นที่ที่ถูกกำหนดเป็นพื้นที่รับน้ำ โดยให้นำว่างงานที่เป็นผู้กำหนดพื้นที่รับน้ำเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการด้านการชดเชย ทั้งนี้ ควรจะเป็นการชดเชยในส่วนของรายได้ที่ขาดหายไป ไม่ใช่เป็นการชดเชยส่วนรวมทั้งสนับสนุนการประกอบอาชีพเพื่อการอยู่ดีกินดีของผู้ได้รับผลกระทบ

๗) แผนงานปรับปรุงองค์กรเพื่อบริหารจัดการน้ำ เพื่อให้มีองค์กรบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ ที่สามารถตัดสินใจได้อย่างฉับพลันในยามวิกฤติ ในลักษณะ Single command โดย

(๑) ในระยะเร่งด่วน ให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อบริหารจัดการแผนปฏิบัติการภายในได้แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน และมีรัฐมนตรีและปลัดกระทรวงจากหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ สามารถสั่งการ ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ให้บรรลุผลตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ

(๒) ให้มีองค์กรบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศแบบบูรณาการเป็นการถาวร ในการบริหารจัดการน้ำให้เป็นเอกภาพ มีลักษณะเป็น Single command ในภาวะฉุกเฉินหรือเมื่อเกิดอุทกภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘) แผนงานสร้างความเข้าใจ การยอมรับ และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอุทกภัยขนาดใหญ่ของทุกภาคส่วน เพื่อให้การบริหารจัดการในการแก้ปัญหาอุทกภัยรวมถึงภัยพิบัติขนาดใหญ่อื่น ๆ ของภาครัฐและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ได้รับความร่วมมือจากชุมชนประชาชน โดยมีแนวทางการดำเนินงาน สรุปได้ ดังนี้

(๑) รณรงค์ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมของหน่วยงานราชการ ประชาชน เอกชน และภาคีที่เกี่ยวข้อง ผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ มีส่วนร่วม รวมถึงรับรู้ถึงความก้าวหน้าของภาครัฐในการบริหารจัดการน้ำและปัญหาอุทกภัย

(๒) พัฒนาชีดความสามารถขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำ เช่น คณะกรรมการลุ่มน้ำ คณะกรรมการลุ่มน้ำสาขา องค์กรผู้ใช้น้ำ ตลอดจน จัดให้มีการฝึกซ้อม ฝึกอบรมราชภาร อาสาสมัคร เพื่อรับมือเมื่อเกิดภัยพิบัติต่างๆ

(๓) ปรับปรุงระบบปฏิบัติ เพื่อที่คณะกรรมการด้านการบริหารจัดการอุทกภัยขนาดใหญ่ของทุกภาคส่วนสามารถดำเนินงาน เพื่อการแก้ไขปัญหาได้ทันต่อเหตุการณ์ และมีบทบาทในการทำงานมากขึ้น

๔.๒ แผนปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัยระยะเร่งด่วน

เพื่อรับมือกับภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นในปี ๒๕๕๕ แผนปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัยระยะเร่งด่วน มีหลักการสำคัญ คือ ลดระดับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากน้ำท่วม ซึ่งหากเกิดปัญหาอุทกภัยจะต้องมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมน้อยที่สุด ประกอบด้วย ๖ แผนหลัก ได้แก่
(๑) แผนงานบริหารจัดการเรือนแพน้ำหลักและการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำของประเทศประจำปี
(๒) แผนงานฟื้นฟูและปรับปรุงประสิทธิภาพสิ่งก่อสร้างเดิมหรือตามแผนที่วางไว้แล้ว (๓) แผนงานพัฒนาคลังข้อมูล ระบบพยากรณ์และเตือนภัย (๔) แผนงานเชิงยุทธศาสตร์พื้นที่ (๕) แผนงานกำหนดพื้นที่รับน้ำลงและมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการใช้พื้นที่เพื่อการรับน้ำ และ (๖) แผนงานปรับปรุงองค์กรเพื่อบริหารจัดการน้ำ ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีได้เห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ ทั้งนี้ให้เพิ่มเติมลงเงินสำหรับแต่ละแผนงานในแผนปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัยระยะเร่งด่วนอีก ๕,๕๐๐ ล้านบาท ดังนี้

แผนงาน	งบปี ๒๕๕๔ (ล้านบาท)	งบปี ๒๕๕๕ (ล้านบาท)	ระยะเวลาแล้วเสร็จ
๑. แผนงานบริหารจัดการเขื่อนเก็บน้ำหลักและการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำของประเทศไทยประจำปี	-	-	รายงานความก้าวหน้าต่อ กยน. ม.ค. ๒๕๕๕
๒. แผนงานพื้นฟูและปรับปรุงประสิทธิภาพสิ่งก่อสร้างเดิมหรือตามแผนที่วางไว้ <ul style="list-style-type: none"> - การปรับปรุงคันกันน้ำ อาคารบังคับน้ำ ระบบระบายน้ำให้มีประสิทธิภาพในพื้นที่ที่วางไว้ - การปรับปรุงทางระบายน้ำ ชุดคลอง ขัดสิ่งกีดขวางในคลอง และทางระบายน้ำ - การเพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำและบริหารจัดการน้ำหลักในพื้นที่เฉพาะ - การเสริมคันกันน้ำและการดำเนินการตามแนวพระราชดำริ 	๑๒,๖๑๐.๓๔	๔,๕๗๕.๗	พิจารณาโครงการแล้วเสร็จ ม.ค. ๒๕๕๕
๓. แผนงานพัฒนาคลังข้อมูลและระบบพยากรณ์เตือนภัย <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนการพัฒนาคลังข้อมูล/จัดตั้งศูนย์ข้อมูลแห่งชาติ - จัดทำแผนการปรับปรุงระบบการพยากรณ์ - จัดทำแผนการปรับปรุงระบบการเตือนภัย รวมทั้งการติดตั้ง CCTV ระบบ Auto Gate และห้องควบคุมกลาง 	๔,๕๐๐	-	ม.ค. ๒๕๕๕
๔. แผนงานเชิงพาณิชย์เพื่อสนับสนุนการดำเนินการ <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบป้องกันบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ที่มีความสำคัญ - ให้มีระบบสร้างคลังเครื่องมือ - จัดเตรียมแผนความเมืองกีดอุทกภัย - แก้ไขปัญหาน้ำเน่าเสียจากน้ำท่วมขัง - จัดทำแผนช่วยเหลือพื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบ -ฯลฯ 	๑,๐๐๐	-	ม.ค. ๒๕๕๕
๕. แผนงานกำหนดพื้นที่รับน้ำนอง และมาตรการเยียวยา <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดพื้นที่รับน้ำนองในเขตเจ้าพระยาตอนบน/เจ้าพระยาตอนล่าง - จัดทำแผนการผันน้ำลงสู่พื้นที่รับน้ำนอง - กำหนดมาตรการชดเชยผู้เสียหาย 	-	-	ม.ค. ๒๕๕๕
๖. แผนงานปรับปรุงบริหารองค์กรเพื่อบริหารจัดการน้ำ <ul style="list-style-type: none"> - จัดการประชุมหารือระหว่างคณะกรรมการ กยน. และคณะกรรมการ กยอ. เพื่อจัดทำข้อเสนอแผนงานการปรับปรุงองค์กรเพื่อบริหารจัดการน้ำ - จัดให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อติดตามการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัยระยะเร่งด่วน 	-	-	ม.ค. ๒๕๕๕

**๒.๓ ร่างแผนปฏิบัติการบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำแบบบูรณาการและยังยืน^๑
(กรณีลุ่มน้ำเจ้าพระยา)**

การบริหารจัดการน้ำทั้งประเทศจำเป็นต้องดำเนินการในระดับลุ่มน้ำและครอบคลุมทุกลุ่มน้ำในประเทศไทยทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ โดยพื้นที่ต้นน้ำ ควรให้ความสำคัญกับแนวทางด้านการชะลอน้ำ พื้นที่กลางน้ำ ควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการน้ำ และพื้นที่ท้ายน้ำ ควรให้ความสำคัญกับการเร่งระบายน้ำและการผลักดันน้ำ โดยการดำเนินงานเพื่อแก้ไขและบรรเทาความเสียหายอันเนื่องมาจากการปัญหาอุทกภัยที่ได้ดำเนินการภายใต้คณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากร่น้ำ ภายใต้แผนการบริหารจัดการทรัพยากร่น้ำ ประกอบด้วยแผนการดำเนินงานและกลุ่มโครงการที่ ดังนี้

แผนงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลาดำเนินการ
๑. การพื้นฟูและอนุรักษ์ป่าและระบบมนิเวศ ^๒ ตัวอย่างโครงการ <ul style="list-style-type: none"> - โครงการพื้นฟู และอนุรักษ์ดินต้นน้ำ โดยการปลูกป่า สร้างฝายแม่ัว และอนุรักษ์ดินต้นน้ำ ของแม่น้ำปิง วัง ยม น่าน สะแกกรัง ท่าจีน และป่าสัก - โครงการสร้างอ่างเก็บน้ำในลุ่มน้ำยม ลุ่มน้ำสะแกกรัง ลุ่มน้ำน่าน ลุ่มน้ำป่าสัก 	๖๐,๐๐๐	ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นไป
๒. แผนงานการบริหารจัดการเขื่อนเก็บน้ำหลัก และการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำของประเทศไทยประจำปี <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาแผนการบริหารน้ำในเขื่อนสำคัญในลุ่มน้ำสำคัญ และจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำในกรณีต่าง ๆ พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลน้ำและที่เกี่ยวข้องสู่สาธารณะ 	-	ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นไป
๓. แผนพื้นฟูและปรับปรุงประสิทธิภาพสิ่งก่อสร้างเดิมหรือตามแผนที่วางไว้ ตัวอย่างโครงการ <ul style="list-style-type: none"> - โครงการจัดทำทางน้ำหลัก (floodway) และหรือทางผันน้ำ (flood diversion channel) รวมทั้งถนนและอาคารองค์ประกอบ เพื่อรับน้ำหลักจาก ม.ป่าสัก และ ม.เจ้าพระยาไปทางตะวันออก หรือทิ้ง ๒ ฝั่ง - โครงการจัดทำผังการใช้ที่ดิน/และการใช้ประโยชน์ที่ดินในผัง รวมทั้ง จัดทำพื้นที่ปิดล้อม - โครงการปรับปรุงสภาพลำน้ำสายหลัก และคันริมแม่น้ำส่วนที่เหลือ 	๑๒๐,๐๐๐	ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นไป
๔. แผนการพัฒนาคลังข้อมูล ระบบพยากรณ์ และเตือนภัย ตัวอย่างโครงการ <ul style="list-style-type: none"> - โครงการจัดทำระบบฐานข้อมูล ระบบพยากรณ์ ระบบเตือนภัย รวมทั้งจัดตั้งองค์กร กฎระเบียบที่จำเป็นและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 	๓,๐๐๐	ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

แผนงาน	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลาดำเนินการ
๕. แผนงานเพื่อยุทธศาสตร์พื้นที่ <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบป้องกัน บรรเทาอุทกภัยในพื้นที่สำคัญ - การสร้างคลังเครื่องมือ - การเจรจาตัวบุคคลผู้ได้รับผลกระทบ - การแก้ปัญหาน้ำเน่าเสีย 	-	ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นไป
๖. แผนงานการกำหนดพื้นที่รับน้ำของ และมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการใช้พื้นที่เพื่อการรับน้ำ ตัวอย่างโครงการ <ul style="list-style-type: none"> - โครงการปรับปรุงพื้นที่เกษตรชลประทานให้เป็นแก้มลิง แม่น้ำ ประมาณ ๒ ล้านไร่ สามารถปลูกข้าวนาปรังได้ปีละ ๒ ครั้ง ประกอบด้วยพื้นที่ชลประทานของโครงการพิษณุโลกและของโครงการเจ้าพระยาใหญ่และพื้นที่ซุ่มน้ำขนาดใหญ่ 	๖๐,๐๐๐	ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นไป
๗. แผนงานปรับปรุงองค์กรเพื่อบริหารจัดการน้ำ <ul style="list-style-type: none"> - ในระยะเร่งด่วน ให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อบริหารจัดการ แผนปฏิบัติการ สามารถสั่งการ ติดตามการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการ - ให้มีองค์กรบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศแบบบูรณา การเป็นการถาวร 	-	ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นไป
๘. การสร้างความเข้าใจ การยอมรับ และการมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการอุทกภัยขนาดใหญ่ของทุกภาคส่วน <ul style="list-style-type: none"> - เพยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ และรับรู้ถึง ความก้าวหน้าของภาครัฐเกี่ยวกับแผนงานการบริหารจัดการน้ำ และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และบริหารจัดการ 	-	ปี ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

๓. นิติกรรมการ กยน.

คณะกรรมการ กยน. ได้พิจารณาสร้างแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมี มติในเรื่องสำคัญ สรุปได้ดังนี้

๓.๑ เท็งขอบในหลักการของร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อใช้เป็นกรอบหลักในการดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหาอุทกภัยและการบริหารจัดการน้ำของประเทศ โดยให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำความเห็นของคณะกรรมการ กยน. มาประกอบการพิจารณาปรับปรุงร่างแผน แม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ รวมทั้งเพิ่มเติมวงเงินที่จำเป็นต้องจัดสรรให้แผนงานต่าง ๆ ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัยระยะเร่งด่วน และมอบหมายให้ประธานอนุกรรมการด้านการ

วางแผนและกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาระยะเร่งด่วน และประธานอนุกรรมการด้านการวางแผน และกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน หารือร่วมกับ สศช. เพื่อหาข้อยุติกรณีที่มีความเห็นขัดแย้ง ก็อตชี้น สำหรับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายให้หารือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓.๒ เห็นชอบกรอบวงเงิน เพิ่มเติมสำหรับแผนงานพัฒนาคลังข้อมูล ระบบ พยากรณ์ และเตือนภัย และแผนงานเชิงยุทธศาสตร์พื้นที่ ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อบรรเทาอุทกภัย ระยะเร่งด่วนวงเงินรวม ๕,๕๐๐ ล้านบาท โดยใช้จากงบกลางฯ ซึ่งเป็นการเพิ่มเติมจากกรอบวงเงินเดิม ที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑๗,๑๒๖ ล้านบาท ตามมติ กยln.

๓.๓ เห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำแบบบูรณาการ และยังยืน (กรณีลุ่มน้ำเจ้าพระยา) โดยมีกรอบวงเงินงบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และเห็นชอบ ในหลักการให้จัดสรรงบประมาณจำนวน ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท สำหรับแผนงาน/โครงการของ ๑๗ ลุ่มน้ำที่เหลือ โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านการวางแผนและกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำรายละเอียดแผนงานโครงการตามที่บรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการต่อไป

๓.๔ ในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อบรรเทาอุทกภัยระยะเร่งด่วน และแผนปฏิบัติการบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำแบบบูรณาการและยังยืน (กรณีลุ่มน้ำเจ้าพระยา) หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามขั้นตอนกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทั้งในขั้นตอนของการอนุมัติงบประมาณ และตามบทบัญญัติของกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วม

๔. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

๔.๑ เห็นชอบตามมติ กยln.ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ ในข้อ ๓

๔.๒ มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการ นำร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และกรอบวงเงินตามแผน เสนอคณะกรรมการ กยอ. เพื่อประกอบการพิจารณาบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์เพื่อ การพัฒนาและสร้างอนาคตประเทศ และขอให้พิจารณาจัดสรรแหล่งเงินที่เหมาะสมสำหรับกรอบวงเงินภายใต้ แผนแม่บทดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง
ขอแสดงความนับถือ

(นายอาทิตย์ พิพิธยาไพรสู)

เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(นายวิเชียร ชาลิต)

เลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
กรรมการและเลขานุการร่วม

คณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ